

Til:

HF STUD Studieseksjonen

Dato: 12. september 2016
Saksnr.: 2016/11390 ALIED

Søknad om endring i undervisnings- og vurderingsopplegg for Examen Philosophicum

IFIKK ønsker et revidert opplegg for Exphil som gjør ressursbruken mer i tråd med HFs normer for undervisning og IFIKKs stillingsplan og som samtidig bedrer den pedagogiske kvaliteten. De viktigste endringene er en endring av forholdet mellom forelesning og seminar og mer vekt på akademiske ferdigheter.

Bakgrunn

I revidert IFIKKs nåværende stillingsplan for 2014 – 2018, har instituttstyret vedtatt at alle filosofistillinger heretter skal lyses ut som førstestillinger. En nødvendig forutsetning for dette er at det gjennomføres strukturelle endringer i Exphil slik at emnet kan drives av en stab der lektorstillingene etter hvert avvikles.

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skulle utrede slike strukturelle endringer. Etter at gruppen leverte sin endelige rapport i mars 2016, ble det imidlertid klart at gruppens forslag ikke ville innebære tilstrekkelig reduksjon i undervisningsressursene brukt på Exphil til at stillingsplanvedtaket kunne gjennomføres. På bakgrunn av en nærmere ressursanalyse ble det derfor nedsatt en ny komité. I tillegg til å utrede strukturelle endringer har denne komitéen også hatt som mandat å ta i betraktning ønsket om å anonymisere eksamenskandidater, motvirkning av fusk, Studentparlamentets innspill, og muligheter for bruk av digitale løsninger. Komitéen har nå utarbeidet et forslag til endring av undervisnings- og vurderingsopplegg på Exphil som instituttet herved søker om å innføre fra og med høsten 2017.

Komitéens forslag ble lagt frem for fagmiljøet før sommerferien og deretter revidert i lys av fagmiljøets tilbakemeldinger, før det ble lagt frem for fagmiljøet på nytt i august. Forslaget har dessuten vært presentert for Exphils emneråd, og for Studentparlamentets studie- og forskningsansvarlig, Ingvild Stensrud. Både Stensrud og emnerådets studentrepresentant stiller seg positive til forslaget. Komitéens endelige valg av vurderingsordning er foretatt i samråd med studiedekan Eirik Welo og fakultetets studieseksjon.

Den første arbeidsgruppens rapport og den påfølgende ressursanalysen ble oversendt fakultetet i mai som vedlegg til anmodning om utlysning av de siste to stillingene i inneværende stillingsplan (2014/14574-7). I korte trekk viser denne analysen at behovet for undervisningsressurser ved Filosofi og Exphil ligger på til sammen rundt 13.500 timer per semester, gitt dagens Exphil-ordning. I samme notat anslås det at tilgjengelige undervisningsressurser i perioden frem til 2025 vil ligge på rundt 11.000 timer per semester, gitt at vi ansetter i tråd med inneværende og neste stillingsplan. Med andre ord er det behov for å redusere timebruken med rundt 2.500 timer per semester.

Forslag til nytt undervisnings- og vurderingsopplegg

IFIKK ønsker å tilby Examen Philosophicum, både i norsk og engelsk variant, etter følgende modell med oppstart fra høsten 2017.

Seminarvarianten

Undervisning

- Forelesninger: 20 dobbelttimer..
- Forelesningene podcastes.
- Seminarer: 7 dobbelttimer, fordelt over annenhver uke for studentene.
- Ukentlig treffetid for lærere som underviser på Exphil

Obligatoriske aktiviteter

- Deltakelse på de 5 første seminarmøtene (av hensyn til anonymisering av eksamenskandidatene er ikke obligatorisk deltakelse hele semesteret praktisk gjennomførbart).
- Gyldig fravær fra seminar med obligatorisk oppmøte må dokumenteres. Ved udokumentert fravær kan studenten overføres til selvstudiumsvarianten.
- To innleveringer som vurderes godkjent/ikke godkjent og gis en kortfattet skriftlig tilbakemelding. Studenten reviderer disse og leverer dem som semesteroppgave ved slutten av semesteret.

Eksamen

- Digital skriftlig eksamen på to timer (teller 40%).
- En semesteroppgave bestående av to separate essays, ett i hver del av pensum. Essayenes omfang vil være på henholdsvis 400-600 og 600-800 ord (teller til sammen 60%).
- Skriftlig eksamen tester primært breddekunnskap mens eksamens-essayene tester primært faglig forståelse og akademiske ferdigheter.

Forholdet mellom forelesninger og seminarer

Det totale antallet timer undervisning er én dobbelttime mindre enn dagens ordning. Fordelingen mellom forelesninger og seminarer endres, slik at en større andel av undervisningen kommer i form av forelesninger (20 dobbelttimer mot dagens 14). Antall seminarmøter halveres (fra 14 til 7).

Det er en klar forutsetning for dette reviderte undervisningsopplegget at pensum gjøres mer tilgjengelig for studentene.

Hensikten med å øke antallet forelesninger er at det nye opplegget innebærer en arbeidsdeling hvor seminarene ikke lenger brukes til inngående gjennomgang av tekstene. Forelesningene vil dekke pensumet og forberede studentene til den avsluttende skriftlige eksamen, mens seminargruppene vil utvikle studentenes akademiske ferdigheter og forberede dem til de to essayene. Ett av seminarmøtene vil lære studentene regler for sitat og kildehenvisninger. Det siste seminarmøtet vil brukes til en eksamensforberedende gjennomgang av pensum.

Akademiske ferdigheter deles inn i to, men for begge deler blir utvikling av skriveferdigheter sentralt. Det pedagogiske opplegget skal utvikles videre, men punktene nedenfor gir eksempler på tema som kan vektlegges.

Del 1: Analytisk sammendrag

- Kilder, parafrasering, sitat og kildehenvisninger
- Tolkning og presisering
- Definisjoner

- Argumentets struktur (premisser, konklusjoner, slutninger, holdbarhet, gyldighet, relevans)

Del 2: Argumenterende tekst

- Å ta standpunkt
- Saklighet
- Eksempler, analogier, kritikk
- Pro et contra
- Å foregripe innvendinger

Selvstudiumsvarianten

Undervisning

- Forelesninger: 20 dobbelttimer
- Forelesningene podcastes

Obligatoriske aktiviteter

- En obligatorisk innlevering på 400-600 ord som vurderes godkjent/ikke godkjent

Eksamen

- Skriftlig eksamen på fire timer (som i dag).

Hensikten med den obligatoriske innleveringen er å øke kvaliteten på selvstudiumsvarianten. Samtidig vil det medføre at vi kan eliminere ikke-reelle eksamensoppmeldinger, noe som både vil medføre redusert ressursbruk når det gjelder eksamenslokaler- og vakter (i dag møter bare rundt 50% av de oppmeldte til eksamen) og forhåpentligvis også redusere strykprosenten blant de som møter til eksamen.

Komitéens begrunnelse for forslaget

Komitéen har ønsket å lage et opplegg for Exphil som bedrer den pedagogiske kvaliteten og samtidig gjør ressursbruken mer i tråd med HF's normer.

- Den nye modellen legger stor vekt på oppøvelse i akademiske ferdigheter ettersom seminarene orienteres rundt skrivingen av de to obligatoriske innleveringene. Oppøvelse i akademiske ferdigheter er ikke bare et sentralt læringsmål men et bredt ønske fra mange hold. Det er sentralt i Studentparlamentets forslag til revidering av Exphil (<http://tinyurl.com/joypu4s>), det har vært innskjerpet fra studiedekanen ved Det humanistiske fakultet (særlig kunnskap som kan begrense fusk) og mange lærere har uttrykt et ønske om dette.
- Anonymisering av eksamenskandidatene styrker kvaliteten på sensuren. Slik opplegget er i dag, kan ikke eksamen anonymiseres fordi den leveres inn før de obligatoriske aktivitetene er fullført og godkjent.
- Den reviderte varianten muliggjør vurdering av breddekunnskap i større grad enn dagens ordning med én semesteroppgave som baserer seg på en liten del av pensumet og oblig i form av en flervalgsprøve .
- Seminarledernes autonomi øker ettersom de i større grad vil kunne bestemme innholdet på seminarene ved å velge tekster og problemstillinger for seminardiskusjonen. Det blir fortsatt repetisjoner, men siden hver gruppe kun har undervisning annenhver uke fordeles repetisjonene over to uker.

Beregning av ressursbruk

Antall studenter som melder seg til undervisning og eksamen i Exphil hvert semester, er vanskelig å forutse. Denne uforutsigbarheten er noe IFIKK bare må leve med, men det er ikke det nøyaktige antall studenter som er viktig i denne sammenhengen. Det avgjørende er sammenligningen med dagens ordning. Nedenfor følger en sammenstilling av timebruk på *seminarundervisningen* med dagens ordning, og med to alternative gruppestørrelser etter den nye ordningen.

Merk at sensur av seminarvarianten er holdt utenfor i disse regnestykkene, både i det tidligere ressursnotatet og her. Dette skyldes at ingen av forslagene har medført endringer i arbeidspliktuttellingen for sensur. I det foreliggende forslaget svarer ikke vurderingsordningen til noen av satsene i HFs retningslinjer for arbeidsplikt, men vi foreslår å beholde uttellingen på 1 time per besvarelse for sensur av seminarvarianten.

Dagens ordning

14 ganger seminarundervisning	=	84
veiledning av 28 studenter x 2,5	=	70
flervalgsprøve	=	5
totalt	=	159 timer per gruppe
x 48 grupper per semester	=	7.632 timer per semester

Med 30 påmeldte per gruppe (antatt ca 24 studenter som leverer oblig)

7 ganger seminarundervisning	=	42
retting av obliger 24 studenter x 1,5	=	36
totalt	=	78 timer per gruppe
x 54 grupper per semester	=	4.212 timer

Med 36 påmeldte per gruppe (antatt ca 28 studenter som leverer oblig)

7 ganger seminarundervisning	=	42
retting av obliger 28 studenter x 1,5	=	42
totalt	=	84 timer per gruppe
x 48 grupper per semester	=	4.032 timer

Innsparingene knyttet til seminarundervisningen ligger altså på rundt 3.400 – 3.600 timer per semester. Kostnader som kommer i tillegg er økningen i antall forelesninger fra 14 til 20 dobbelttimer, som med tre parallelle forelesninger per uke beløper seg til 144 timer, og innføring av treffetid for Exphil-lærere. Når det gjelder sistnevnte, har vi ikke kommet frem til et endelig forslag til omfang, men dersom man for eksempel ser for seg at lærerne skal ha treffetid én time per uke (i syv uker) for hver gruppe de underviser, vil dette få en kostnad på i underkant av 400 timer per semester, litt avhengig av det totale antall grupper. I tillegg kommer kostnader forbundet med innføring av obligatorisk innlevering på selvstudiumsvarianten. Dersom dette ikke medfører noen endring i antall eksamenskandidater, vil kostnadene til retting av disse obligene ligge på i overkant av 500 timer per semester. I grove trekk kommer vi ut omtrent der vi ønsket, altså med en innsparing på rundt 2.500 timer per semester.

Gjennomføring av en reform i tråd med dette forslaget, vil selvsagt også innebære en investering i kompetanseutvikling for lærerstaben, med for eksempel et to dagers seminar i løpet av våren 2017 og oppfølgende aktiviteter.

Behov for videre utredning - - øvrige forslag fra komitéen

Fagmiljøet vil arbeide videre med undervisningens innhold, utforming av oblig- og eksamensoppgaver, og ikke minst med en revisjon av pensum.

Den administrative gjennomføringen av opplegget krever også nærmere utredning og beskrivelser. Vi mener også det kan være hensiktsmessig å opprette nye emnekoder (for norsk og engelsk variant) for den nye ordningen, men overlater til fakultetet å avgjøre dette spørsmålet.

Avslutningsvis gjengis et par forslag fra komitéen som vil bli tatt med i det videre arbeidet.

Liste med studiespørsmål

Studentene får utdelt en liste med studiespørsmål som de kan bli gitt på eksamen. Hensikten er å hjelpe studentene med lesingen av vanskelige tekster.

Tekst om akademiske ferdigheter

For å hjelpe studentene i utvikling av akademiske ferdigheter utvikles en kort tekst om dette som publiseres på emnesiden.

"Exphil-forelesningen"

Hvert semester inviteres en berømt professor med utmerkede pedagogiske evner til å holde en storstilt forelesning om et Exphil-tema. Mulige navn kan være Peter Singer, Richard Dawkins, Martha Nussbaum eller Christine Korsgaard. Ettersom alle studentene skal inviteres velges et stort lokale, for eksempel Sentrum Scene eller Colosseum kino. Hensikten er å gi studentene et blick inn i forskningsfronten, skape entusiasme samt generere interesse og velvilje i samfunnet for øvrig.

Med hilsen

Mathilde Skoie
instituttleder

Astrid Lied
studieleder

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:

Astrid Charlotte Lied
+4722857608, a.c.lied@ifikk.uio.no